

PROGRAMA D'ACTUACIÓ MUNICIPAL 2004-2007: MARC ECONÒMIC I PRESSUPOSTARI

El Programa d'Actuació Municipal 2004-2007 (PAM 2004-2007) preveu unes despeses de capital consolidades de 2.233 milions d'euros subjecte a dues condicions: a) que l'estalvi brut generat representi com a mínim el 25% dels ingressos corrents; i b) que el deute consolidat, incloent-hi els avals, sigui inferior al 80% dels ingressos corrents.

Actualment les despeses de capital per a tot el període es preveuen de 2.469 milions d'euros, una xifra superior a la prevista inicialment. L'any 2005 l'estalvi brut ha representat el 27,6% dels ingressos corrents, mentre que el deute consolidat més els avals a 31 de desembre de 2005 representen el 59,5% dels ingressos corrents. Així doncs, s'està donant compliment als objectius financers previstos en el PAM 2004-2007.

GRUP AJUNTAMENT DE BARCELONA: EVOLUCIÓ I PREVISIONS ECONÒMICO-FINANCERES (milers d'euros)

	2003 Realitat	2004 Realitat	2005 Realitat	2006 Previsió	2007 Previsió
(1) Ingressos corrents abans d'ingressos financers	1.899.123	2.050.059	2.138.778	2.261.648	2.386.520
(2) Despeses corrents abans de despeses financeres	1.324.499	1.437.642	1.512.605	1.605.543	1.688.877
(3) Estalvi primari	574.624	612.417	626.173	656.105	697.643
Ingressos financers	8.031	5.630	6.455	8.150	8.427
Despeses financeres	71.147	60.598	40.616	45.847	51.534
(4) Estalvi brut	511.508	557.449	592.012	618.408	654.536
(5) Inversions netes	641.303	481.901	499.048	546.239	621.331
(6) Superàvit (dèficit)	(129.795)	75.548	92.964	72.169	33.205
Variació de tresoreria	118.530	(55.398)	(55.864)	(7.438)	(28.337)
(7) Superàvit (dèficit) de caixa	(11.265)	20.149	37.100	64.731	4.868
Subrogació de deute	2.299	5.142	4.054	0	0
(8) Variació neta del deute	(8.966)	25.291	41.154	64.731	4.868
(9) Deute total a final d'any	1.336.318	1.311.027	1.269.873	1.205.142	1.200.274

Ingressos corrents 2004-2007

En els dos darrers anys, els ingressos corrents consolidats han crescut a una taxa anual acumulativa del 6,1%, mentre que la inflació en el mateix període s'ha situat en el 3,5%. Els principals factors que expliquen aquesta evolució són diversos.

1. En el 2004 i 2005 els impostos locals, excloent-ne els impostos cedits per l'Estat, han crescut un 3,9% anual.
 - a) L'impost sobre béns immobles ha crescut un 4,2% anual, derivat de la implementació gradual a partir del 2002 dels valors cadastrals aprovats per l'Administració Central de l'Estat l'any 2001. L'any 2005 el tipus aplicable a aquest impost es va reduir des del 0,85% fins el 0,75% del valor cadastral, excepte per al 10% d'immobles no residencials amb major valor cadastral. L'any 2006 es manté el tipus del 0,75%.
 - b) L'impost sobre l'increment en el valor dels terrenys s'ha incrementat un 8,7% anual, conseqüència tant del dinamisme del mercat immobiliari com de l'aplicació dels nous valors cadastrals aprovats el 2001. L'any 2004 es va aplicar una reducció del 50% als nous valors cadastrals; els anys 2005 i 2006 la reducció és del 40%.
2. Els ingressos per vendes de serveis, rendes de la propietat i l'empresa i altres ingressos corrents, han pujat en termes mitjans un 7,4% anual. Aquest increment respon a una major prestació de serveis i a la política, per a determinades prestacions, que siguin els usuaris dels serveis els que paguin per ells. Entre els conceptes que creixen més, destaquen els ingressos per recollida selectiva de residus, especialment la comercial, i la participació en els ingressos bruts de les companyies de serveis públics.
3. L'any 2004 es va implantar un nou sistema de participació en els ingressos de l'Estat. El nou sistema es divideix en dues parts. Per una banda, la cessió de part dels impostos estatals recaptats o imputables al municipi, i que, per tant, es classifiquen com impostos locals. Els tributs cedits són l'1,6875% de l'impost sobre la renda de les persones físiques, l'1,7897% de l'impost sobre el valor afegit i el 2,0454% dels impostos especials sobre la cervesa, el vi i begudes fermentades, productes intermedis, alcohol i begudes derivades, hidrocarburs i tabac. D'una altra banda, un fons complementari de finançament que és una subvenció destinada a atendre les necessitats generals de la ciutat i que es classifica com a transferència corrent. El fons complementari de l'any 2004, any base, és la diferència entre l'import resultant d'aplicar a la Participació en els ingressos de l'Estat de l'any 2003 la taxa d'increment de la recaptació dels tributs de l'Estat entre els dos anys, i els impostos estatals cedits el 2004. El fons complementari augmentarà cada any al mateix ritme que la recaptació dels tributs de l'Estat. Aquest fons complementari, a més, integra la compensació per la supressió parcial de l'impost sobre activitats econòmiques realitzada el 2003 i la participació en els

ingressos estatals corresponent a la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. A partir del 2004 és el propi municipi qui acorda amb la Mancomunitat la proporció de la participació que li transfereix.

Si comparem els fons rebuts de l'Administració Central de l'Estat l'any 2005 en concepte d'impostos cedits i fons complementari de finançament amb la participació en els ingressos de l'Estat de l'any 2003 i les transferències corrents rebudes de l'Estat per a la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la participació en els ingressos de l'Estat ha crescut en termes mitjans un 5,5%.

4. Les altres transferències corrents corresponen a transferències finalistes de l'Estat, la Comunitat Autònoma i d'altres entitats. En els darrers dos anys aquestes transferències han crescut a una taxa anual del 16,8%. Aquest increment respón principalment a l'augment dels recursos rebuts de la Generalitat de Catalunya per a educació i atenció primària -en aquest darrer cas bona part dels recursos s'han destinat a immigració. També ha estat important l'augment de les transferències rebudes per la taxa metropolitana per al tractament de residus municipals.

Ingressos corrents (milers d'euros)					
	2003	2004	2005	2006 (p)	2007 (p)
Impost sobre béns immobles	319.100	333.329	346.753		
Impost sobre activitats econòmiques	89.248	84.817	93.860		
Impost sobre vehicles	74.350	74.686	73.541		
Impost sobre construccions	32.208	34.484	33.974		
Impost sobre l'increment del valor dels terrenys	79.086	80.055	93.459		
Subtotal	593.992	607.371	641.587	673.047	702.661
Participació a IRPF, IVA i IE	-	89.923	93.235	82.809	88.000
Total impostos locals	593.992	697.294	734.822	755.856	790.661
Ingressos per vendes de serveis	330.400	369.663	388.886	408.332	426.295
Rendes de la propietat i de l'empresa	136.115	155.956	150.037	182.233	190.252
Altres ingressos	33.864	57.569	38.665	39.438	41.174
Total ingressos locals	1.094.371	1.280.482	1.312.410	1.385.859	1.448.382
Participació en els ingressos de l'Estat	662.082	669.241	700.689	750.693	806.287
Transferències d'altres administracions	142.670	100.336	125.679	125.096	131.851
Total transferències corrents	804.752	769.577	826.368	875.789	938.138
Ingressos financers	8.031	5.630	6.455	8.150	8.427
Total ingressos corrents	1.907.154	2.055.689	2.145.233	2.269.798	2.394.947

La xifra de despeses corrents del 2006 és una estimació de tancament de l'exercici. De l'estimació dels ingressos corrents de l'any 2006 destaquen els següents aspectes:

1. Els impostos locals creixen un 4,9% degut principalment al creixement de l'impost sobre béns immobles per la implantació gradual dels valors cadastrals aprovats el 2001.
2. L'estimació dels impostos cedits de l'Estat es basa en la informació obtinguda del Ministeri d'Economia i Hisenda, un cop s'ha conegut la liquidació definitiva de l'any 2004, primer any d'aplicació del nou sistema de participació en els ingressos de l'Estat.
3. Quant a la resta d'ingressos locals, s'espera que les vendes de serveis creixin en general un 5% per la tendència creixent a prestar més serveis i que alguns siguin pagats pels usuaris. A més, cal tenir en compte que l'any 2006 és el primer any complet de funcionament de l'Àrea Verda, la qual cosa ha comportat major recaptació de taxes per l'ús de domini públic. Aquest nou sistema de regulació de l'estacionament al carrer ha comportat alhora un augment de l'import de multes per infraccions, el que explica, en part, el creixement de les rendes de la propietat i l'empresa, que es compensa per la banda de la despesa amb un augment de la dotació de morosos.
4. Les transferències rebudes de l'Estat en concepte de Fons Complementari de Finançament s'han estimat en base a la informació obtinguda del Ministeri d'Economia i Hisenda.

Les previsions d'ingressos per al 2007 es basen en les línies generals previstes en el pressupost inicial del citat any:

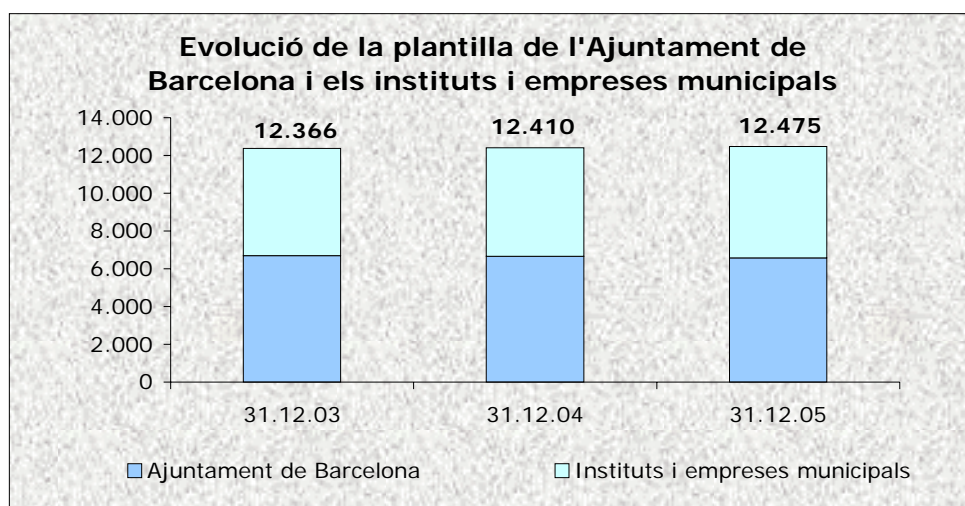
1. S'ha considerat que els impostos locals, els ingressos per vendes de serveis, rendes de la propietat i l'empresa i altres ingressos creixeran un punt per sobre de la inflació prevista.
2. En l'impost sobre béns immobles es continuarà l'implementació dels nous valors cadastrals aprovats el 2001. El 2007 el tipus impositiu sobre béns immobles es manté en el 0,75% amb caràcter general i el 0,85% per al 10% dels immobles no residencials amb major valor cadastral, mentre que els tipus impositius sobre l'increment en el valor dels terrenys i sobre construccions seran, respectivament, el 30% i 3,25%.
3. Els impostos cedits per l'Estat s'han previst en funció de la informació obtinguda del Ministeri d'Economia i Hisenda i el fons complementari de finançament es basa en la taxa de creixement d'aquest concepte prevista en l'esborrany de Pressupostos Generals de l'Estat per al 2007.
4. La resta de transferències corrents se suposa que creixeran anualment dos punts percentuals per sobre de la inflació prevista.

Despeses corrents 2004-2007

En els últims dos anys les despeses corrents consolidades han crescut a una taxa anual del 5,5%, sis dècimes per sota del creixement dels ingressos corrents, el que ha comportat un creixement anualitzat de l'estalvi brut del 7,6%. Seguint la tònica dels darrers anys, en el comportament de les despeses de 2004 i 2005 s'observen dues forces contraposades. Per una banda, l'augment del 6,9% anual de les despeses operatives amb l'objectiu de millorar la qualitat dels serveis, i, d'una altra, la reducció del 24,4% anual de les despeses financeres. Els fets més destacats han estat els següents

Despeses corrents (milers d'euros)					
	2003	2004	2005	2006 (p)	2007 (p)
Despeses de personal	493.273	517.555	543.793	570.982	596.105
Treballs, subministraments i serveis exteriors	516.203	592.007	642.579	683.326	724.326
Transferències corrents	235.048	244.600	271.390	288.628	303.710
Provisions	79.975	83.480	54.843	62.607	64.736
Despeses financeres	71.147	60.598	40.616	45.847	51.534
Total despeses corrents	1.395.646	1.498.240	1.553.221	1.651.390	1.740.411

1. En els anys 2004 i 2005 les despeses de personal han crescut en termes mitjans un 5% anual per l'increment del 2% anual dels salaris d'acord amb les Lleis de Pressupostos Generals de l'Estat dels respectius anys, l'aplicació del nou conveni col·lectiu signat per al període 2004-2007, l'augment de la plantilla en 109 treballadors des de 31 de desembre de 2003 i l'aplicació del pla de jubilacions anticipades al que s'han acollit un total de 224 persones entre els dos anys.

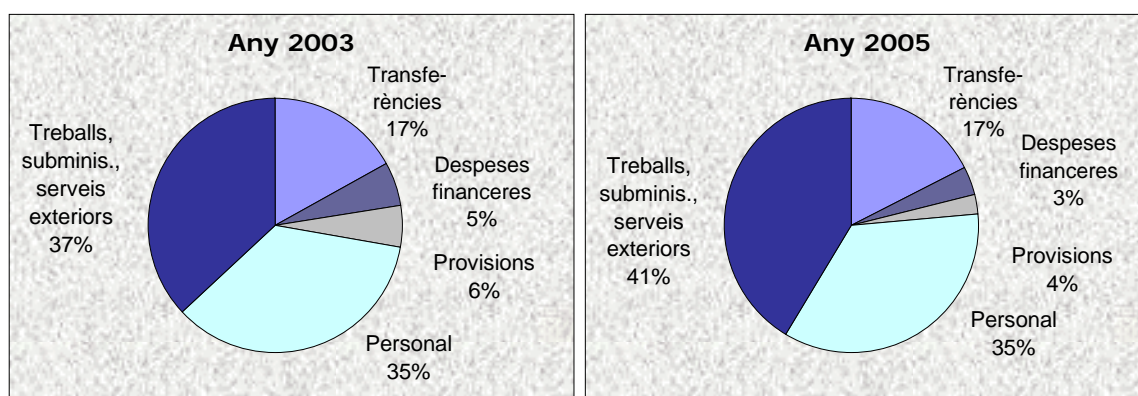

2. Els treballs, subministraments i serveis exteriors han crescut un 11,6% anual i han passat de representar el 37% de les despeses corrents l'any 2003 al 41,4% el 2005. Les partides que han presentat major increment en aquests dos anys han

estat les de neteja i manteniment, els serveis d'atenció social, educació i cultura. La posada en marxa l'any 2005 del pla especial per a la convivència en l'espai urbà ha suposat un major esforç en Guàrdia Urbana, neteja i manteniment de la via pública i del mobiliari urbà, i en serveis socials com, per exemple, l'augment de les places a les residències per persones sense sostre.

3. Les transferències corrents s'han incrementat en termes mitjans un 7,5% anual i representen el 17,5% de la despesa corrent. En aquest concepte cal destacar l'important augment que ha experimentat el transport públic amb un creixement mitjà del 18,8% en termes anuals. Les millores en el transport públic s'han concretat en noves línies d'autobusos, millores en la freqüència de pas del metro i ampliació dels horaris nocturns. Es tracta d'una actuació més, juntament amb d'altres com la implantació de l'àrea verda, destinada a afavorir la mobilitat sostenible a la ciutat. Una altra partida a destacar és la transferència a l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus, que ha crescut un 13,1% anual, per la major taxa metropolitana de tractament de residus municipals recaptada, tal com s'explica a l'apartat d'ingressos corrents.
4. Les dotacions a la provisió de deutors de dubtós cobrament es redueixen degut a l'important sanejament realitzat en anys anteriors, en particular en el 2004, i a la aplicació des del 2004 del nou impost sobre activitats econòmiques a contribuents que facturen com mínim un milió d'euros, cosa que ha millorat el percentatge de recaptació en període voluntari.
5. Les despeses financeres han disminuït com a conseqüència de la reducció en el nivell de l'endeutament i del cost del deute.

Estructura de les despeses corrents

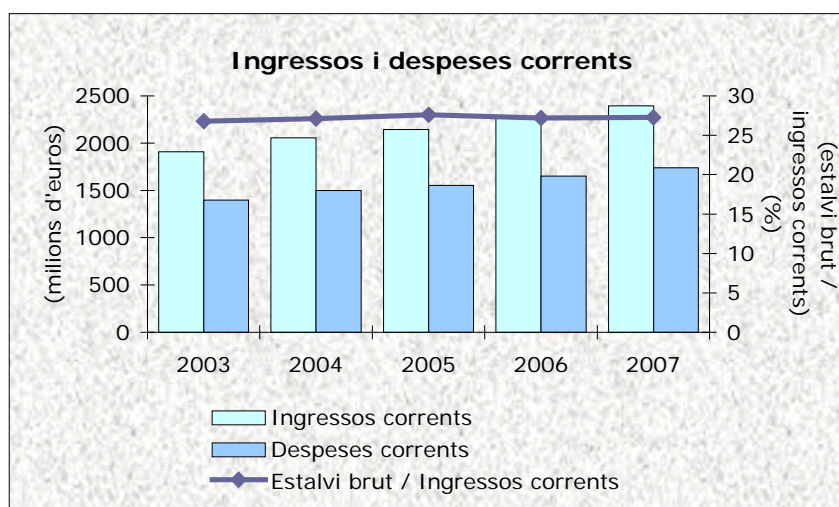

La xifra de despeses corrents del 2006 és una estimació de tancament de l'exercici. El 2006 es preveu un creixement de les despeses corrents del 6,3%, cinc dècimes per sobre dels ingressos corrents. Les despeses de personal creixen un 5% per l'increment del 2% dels salaris d'acord amb la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per al citat any i les millores derivades del conveni col·lectiu 2004-2007. Els treballs,

subministraments i serveis exteriors i les transferències corrents presenten un creixement superior al 6% per les millores introduïdes en la prestació de serveis, principalment en el pla per la convivència en l'espai urbà, destacant les despeses en serveis d'atenció social, neteja de l'espai públic i del mobiliari urbà, recollida d'escombraries, així com en el transport públic. Les provisions augmenten per l'increment de les multes per infraccions derivades de la implantació de l'Àrea Verda. Així mateix es preveu un creixement de les despeses financeres fruit del repunt dels tipus d'interès.

L'estimació de les despeses corrents per al 2007 es basa en les línies generals previstes en el pressupost inicial del citat any.

1. Les despeses de personal creixeran un punt percentual per sobre de la inflació prevista.
2. Els treballs, subministraments i serveis exteriors creixeran en promig el 6% anual.
3. Les transferències corrents augmentaran a una taxa anual entorn al 5,2%. Les partides que tindran un creixement més gran són les destinades a la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, al transport públic i a l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus.
4. La dotació a la provisió per deutors de dubtós cobrament s'estima aplicant als saldos deutors, en funció de la seva antiguitat, uns coeficients de cobrament basats en l'experiència històrica, tenint en compte l'evolució prevista dels impostos locals i del saldo de multes.
5. Les despeses financeres es basen en l'import i l'estructura de l'endeutament previst i en considerar que el tipus d'interès EURIBOR a tres mesos serà, en terme mitjà, d'un 4% anual el 2007.

Inversions 2004-2007

El Programa d'Inversions Municipal inclòs en el PAM 2004-2007 preveu unes despeses de capital de l'ordre dels 2.233 milions. Actualment es preveu que les despeses de capital siguin superiors al previst inicialment.

Ingressos i despeses de capital (milers d'euros)					
	2004	2005	2006 (p)	2007 (p)	Total
Total inversions directes	439.551	452.021	515.382	593.666	2.000.620
Transferències de capital					
HOLSA	58.209	60.537	62.958	27.075	208.779
ATM	25.388	30.269	28.590	28.590	112.837
Entitats no municipals	57.142	23.514	26.721	26.000	133.377
Total transferències	140.739	114.320	118.269	81.665	454.993
Inversions financeres	255	188	3.000	10.000	13.443
Total despeses de capital	580.545	566.529	636.651	685.331	2.469.056
Ingressos de capital					
Transferències de capital	28.894	19.549	37.361	22.500	108.304
Gestió d'actius	69.750	47.932	53.051	41.500	212.233
Total ingressos de capital	98.644	67.481	90.412	64.000	320.537
Inversió neta	481.901	499.048	546.239	621.331	2.148.519

Les estimacions dels anys 2006 i 2007 es basen en el programa d'inversions municipals inclòs en el PAM 2004-2007, incloent-hi a més les transferències de capital procedents de l'Estat que es deriven de la Carta Municipal de Barcelona i que es destinen a equipaments culturals de rellevància.

El programa d'inversions municipals 2004-2007 inclou un conjunt d'actuacions adreçades principalment a l'espai públic i medi ambient, sòl i habitatge, mobilitat, equipaments i noves infraestructures. Aquestes actuacions són gestionades pels diferents operadors: sectors i districtes de l'Ajuntament i els instituts i empreses municipals.

El 81% de les despeses de capital es dedica a inversions directes, és a dir, a inversions destinades a l'ús general –noves infraestructures i actuacions urbanístiques- i a inversions associades amb la prestació de serveis, com equipaments educatius, culturals, esportius, mercats municipals o dependències administratives.

Les transferències de capital representen el 19% del total i es destinen principalment a Barcelona Holding Olímpico, SA (HOLSA), a l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM) i a equipaments culturals.

Els ingressos de capital que s'obtenen provenen de transferències de capital i de la gestió d'actius, i permeten finançar el 13% de les despeses de capital.

La cobertura de les inversions, mesurada per l'estalvi brut sobre les inversions netes, ha estat d'1,2 vegades els anys 2004 i 2005 i es preveu que es mantingui per sobre d'1 en els propers anys. És a dir, les inversions es financen amb estalvi brut sense haver de recórrer a més endeutament.

Finançament

En els dos últims anys l'endeutament consolidat s'ha reduït en 66 milions d'euros. Del deute total, el 90,4% correspon al sector administració pública i, concretament a l'Ajuntament de Barcelona, i el 9,6% restant correspon als ens comercials, és a dir, aquells organismes públics i societats municipals que es financen majoritàriament amb ingressos comercials i que són el Patronat Municipal de l'Habitatge i el grup Barcelona de Serveis Municipals. En els propers anys s'espera una estabilització del nivell d'endeutament en termes absoluts.

Endeutament financer consolidat (milions d'euros)

	31.12.03	31.12.04	31.12.05	31.12.06 (p)	31.12.07 (p)
Administració pública	1.244	1.207	1.148	1.066	1.002
Ens comercials	92	104	122	139	198
Endeutament total	1.336	1.311	1.270	1.205	1.200
Avals	15	12	7	6	5
Risc total	1.351	1.323	1.277	1.211	1.205
Risc total / Ingressos corrents (%)	70,8	64,4	59,5	53,4	50,3

En el 2006 Fitch i Standard & Poor's han pujat la qualificació de crèdit de l'Ajuntament de Barcelona des d'AA fins AA+. La qualificació atorgada per Moody's Investors Service s'ha mantingut al mateix nivell que l'any anterior, Aa2.

